

GENESIS

2:21-25

Gods bedoeling met het huwelijk en de
verschillende rollen van man en vrouw

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/genesis/2-21-25

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De schepping van de vrouw en het huwelijk	3 min
2	De vrouw als het zwakkere vat	2 min
3	Kracht door zwakheid	3 min
4	Teerheid, waarde en eer voor de vrouw	3 min
5	Verschillende rollen van man en vrouw	4 min
6	Jezus over Gods bedoeling met het huwelijk	2 min
7	Huwelijksgeloften en scheidingsgronden	4 min
8	Echtscheiding en compromis in de kerk	2 min
9	De kerk als gehoorzame tegencultuur	3 min
10	De kerk moet Jezus' geboden herstellen	2 min
11	Het oorspronkelijke patroon als norm	3 min
12	Het huwelijk als beeld van Christus en de kerk	2 min
13	Scheppingsorde of culturele gewoonte	2 min
14	God bepaalt wat een huwelijk is	2 min

15	De rollen van echtgenoot en echtgenote	2 min
----	--	-------

16	Leiderschap zonder overheersing	4 min
----	---------------------------------	-------

17	Zelfverloochening en gehoorzaamheid	3 min
----	-------------------------------------	-------

18	Het gezin als fundamentele instelling	2 min
----	---------------------------------------	-------

19	Huwelijk, kerk en staatsvergunning	2 min
----	------------------------------------	-------

Om verder te lezen

1

De schepping van de vrouw en het huwelijk

We komen nu bij dat laatste gedeelte van Genesis 2, waar de vrouw wordt geschapen. Met de stof die we tot nu toe hebben behandeld, zijn we precies bij dat punt aangekomen. God heeft gezegd:

Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem.

GENESIS 2:18

En zo lezen we vanaf vers 21 tot aan het einde van het hoofdstuk dat dit daadwerkelijk gebeurt:

Toen liet de HEERE God een diepe slaap op Adam vallen, zodat hij in slaap viel; en Hij nam een van zijn ribben en sloot de plaats ervan toe met vlees. En de HEERE God bouwde de rib die Hij uit Adam genomen had, tot een vrouw en Hij bracht haar bij Adam. Toen zei Adam: Deze is ditmaal been van mijn beenderen, en vlees van mijn vlees! Deze zal mannin genoemd worden, want uit de man is zij genomen.

GENESIS 2:21-23

Dit is in feite een woordspeling, niet alleen in het Engels, maar ook in het Hebreeuws. Het is duidelijk dat het Engelse woord 'woman' het woord 'man' bevat. Dat geldt ook voor het Hebreeuws. Het woord voor man is 'ish' en het woord voor vrouw is 'ishi'. Voor man is het dus I-S-H en voor vrouw I-S-H-I, net zoals in het Engels het woord 'woman' het woord 'man' bevat.

Dan staat er in vers 24:

Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en zij zullen tot één vlees zijn.

GENESIS 2:24

En zij waren beiden naakt, Adam en zijn vrouw, maar zij schaamden zich niet.

GENESIS 2:25

Deze paar verzen aan het einde van Genesis 2 vormen de basis en het fundament voor een groot deel van het onderwijs in het Nieuwe Testament. Jezus verwijst naar deze verzen wanneer Hij Zijn ethische leer over echtscheiding geeft. Hij citeert vers 24. Paulus citeert vers 24 wanneer hij spreekt over de heiligheid van het huwelijk en het verheven doel dat God ermee heeft. Ook gebruikt Paulus deze scheppingsvolgorde, waarbij Adam als eerste werd geschapen en de vrouw als tweede, in een bespreking van de rollen van echtgenoten en echtgenotes. Dat doet hij zowel in Efeze als in wat hij aan Timotheüs schrijft, en ook in 1 Korinthe.

Deze paar verzen nemen dus maar heel weinig ruimte in beslag. Toch zijn ze in feite rijker aan theologische betekenis, en blijkbaar ook aan praktische betekenis, te oordelen naar de manier waarop ze in het Nieuwe Testament worden gebruikt, dan de meeste verzen die zo weinig ruimte innemen. Dat zou ons niet moeten verbazen. Ze bevatten de schepping van de vrouw. Wie niet inziet dat de schepping van de vrouw buitengewoon belangrijk was, niet alleen voor de man, maar ook voor de geschiedenis en de theologie, mist iets heel belangrijks.

2

De vrouw als het zwakkere vat

Zoals ik in onze vorige lezing zei, konden samenlevingen die de Bijbel niet hadden bepaalde dingen over mannen en vrouwen gemakkelijk vaststellen, die ook door de Bijbel worden bevestigd. We hebben de Bijbel niet nodig om ons te vertellen dat

mannen en vrouwen op elkaar lijken. Ze zijn met elkaar vergelijkbaar. We hebben de Bijbel ook niet nodig om ons te vertellen dat de vrouw, zoals Petrus het uitdrukt, het zwakkere vat is.

Het is niet duidelijk of Petrus daarmee bedoelt dat de vrouw lichamelijk zwakker is, of dat hij 'zwakker' in een andere betekenis gebruikt. Mijn eigen opvatting van dat woord bij Petrus is dat 'zwakker' 'teerder' betekent. Het staat volgens mij in 1 Petrus 3, vers 6, waar hij zegt dat de man zijn vrouw, als het zwakkere vat, eer moet bewijzen en dat zij samen erfgenamen zijn van de genade van het leven.

Petrus zegt dat vrouwen en mannen samen erfgenamen zijn. Ze zijn mede-erfgenamen van het leven dat God aan Zijn volk heeft gegeven. In die zin zijn mannen en vrouwen natuurlijk gelijk: gelijke erfgenamen, mede-erfgenamen. Maar Petrus zegt wel dat de vrouw het zwakkere vat is.

Verschillende mensen hebben verschillende opvattingen over wat 'zwakker' in die specifieke context betekent. Zeggen dat iemand zwakker is, is bijzonder politiek incorrect wanneer je over vrouwen spreekt, ook al tonen vrouwen in het leger aan dat het waar is. We zien geen vrouwen in de NFL spelen, omdat niemand dat van hen zou verwachten. Maar vrouwen in het algemeen zijn zwakker dan mannen in het algemeen. Je zult sommige mannen tegenkomen die zwakker zijn dan sommige vrouwen. Er zijn vrouwen die ongewoon sterk zijn en mannen die ongewoon zwak zijn. Maar beschouwd als groepen zijn vrouwen lichamelijk meestal zwakker dan mannen.

Dat is wat mensen vaak eenvoudigweg aannemen dat Petrus bedoelt, en als hij dat bedoelde, zou dat geen onjuiste waarneming van Petrus zijn. Maar wanneer we zeggen dat iemand zwak is, of zwakker dan iets anders, wordt dat soms opgevat alsof het een waardeoordeel is. Alsof we zeggen dat die persoon minder goed of minder waardevol is dan iemand anders die niet zo zwak is, omdat we 'zwak' opvatten als een negatief oordeel.

3

Kracht door zwakheid

Misschien is het voor het vleselijke denken heel natuurlijk om dat te doen, maar wij moeten veranderd worden door de vernieuwing van ons denken. De Bijbel geeft aan dat zwak zijn in bepaalde opzichten een voordeel is. De apostel Paulus zei in 2 Korinthe 12 dat hem een doorn in het vlees was gegeven om hem in feite te verzwakken, zodat hij zich niet bovenmate zou verheffen. Hij vond het niet prettig dat deze toestand hem verzwakte. Daarom bad hij God drie keer om die toestand weg te nemen en hem niet zo te laten, wat die doorn ook geweest mag zijn. Maar God sprak tot hem en zei:

Mijn genade is voor u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.

2 KORINTHE 12:9

En Paulus zei:

O, goed, dan zal ik mij verheugen in mijn zwakheid, want wanneer ik zwak ben, ben ik sterk.

2 KORINTHE 12:9-10

Corrie ten Boom gaf graag een illustratie. Volgens mij had ze bijna iedere keer dat ze sprak een handschoen bij zich. Ze hield de lege handschoen omhoog en zei: 'Waartoe is deze handschoen in staat? Kan deze handschoen deze Bijbel van de lessenaar pakken?' Natuurlijk kon de handschoen de Bijbel niet van de lessenaar pakken. Ze kon zelfs demonstreren dat de handschoen totaal niet in staat was ook maar iets te doen. Maar dan trok ze de handschoen over haar hand en zei: 'Wat kan de handschoen nu doen? Kan de handschoen de Bijbel pakken?' Natuurlijk kon hij dat. De handschoen kon de Bijbel alleen pakken omdat hij soepel en zwak was, en omdat er een sterke hand in zat.

Ik heb trouwens handschoenen gehad die niet erg praktisch waren, omdat ze zo zwaar waren. Tegenwoordig worden skihandschoenen gemaakt van nylon of iets dergelijks. Toen ik jong was, werden skihandschoenen in feite van zwaar leer gemaakt en hadden ze een dikke voering. Ik heb nooit geskied, maar ik heb ooit in een skiwinkel

handschoenen voor koud weer gekocht. Ik kocht een paar skihandschoenen. Ik kon ze nooit dragen, omdat ik de vingers niet kon buigen. De handschoenen hadden te veel eigen kracht. Ze gaven niet mee met mijn vingers. Maar een handschoen die zelf zwak is, laat de hand die erin zit alles doen wat die hand wil doen.

Daarom zegt Paulus in zekere zin:

Maar Hij heeft tegen mij gezegd: Mijn genade is voor u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Daarom zal ik veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij komt wonen. Daarom heb ik een behagen in zwakheden: in smadelijke behandelingen, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden, om Christus' wil. Want wanneer ik zwak ben, dan ben ik machtig.

2 KORINTHE 12:9-10

want Gods kracht in mij komt volmaakt tot uiting wanneer ik zwak ben. Wanneer ik zwak ben, is mijn weerstand zwak. Het is gemakkelijker om je over te geven wanneer je geen kracht hebt om weerstand te bieden. Dit wordt in het Nieuwe Testament zelfs als iets waardevols beschouwd. Het is het tegenovergestelde van hoe de wereld denkt, maar zwak zijn is, ten minste in één opzicht, waardevol. Zo zijn er nog andere ironieën en paradoxen in het geestelijke leven. Om de voornaamste te zijn, moet je de dienaar van allen worden. Er zijn veel andere paradoxen:

Wie zijn leven zal proberen te behouden, zal het verliezen. En wie het zal verliezen, zal het behouden.

LUKAS 17:33

enzovoort. Het Nieuwe Testament staat vol onderwijs waaruit blijkt dat de dingen in veel opzichten precies het tegenovergestelde zijn van wat de wereld ervan denkt.

4

Teerheid, waarde en eer voor de vrouw

Wanneer Petrus zegt dat de vrouw het zwakkere vat is, denk ik niet dat hij daarmee ook maar enigszins een negatief waardeoordeel uitspreekt. We hebben in dit land een merk borden, een servies dat Corelle heet. Toen de Corelle-borden werden gemaakt, leken ze enigszins op porselein. Maar in de reclames lieten ze graag zien dat je er een op de vloer kon laten vallen zonder dat hij brak. Soms breken ze wel, maar normaal gesproken niet. Het zijn sterke borden. Ze zijn sterk en ze zijn goedkoop.

Fijn porselein breekt als je het op de vloer laat vallen. Het is breekbaarder, maar het is verfijnder. Het is beter. Het is waardevoller. Je haalt het fijne porselein zelfs tevoorschijn voor je geëerde gasten. Het Corelle-servies is voor gewoon gebruik; uiteindelijk eet zelfs de hond uit zo'n kom.

Paulus zei in Timotheüs dat er in een groot huis allerlei soorten vaten zijn. Sommige zijn van aardewerk gemaakt en sommige van zilver en goud, enzovoort. Zo zijn er ook in veel moderne huizen goedkope borden, en daarnaast staat er fijn porselein in een speciale kast. Dat porselein is trouwens breekbaar, maar het is werkelijk veel waardevoller. Dat het breekbaar is, maakt het niet minder waardevol.

Het is mogelijk dat Petrus met zijn uitspraak dat vrouwen het zwakkere vat zijn, bedoelde dat ze teerder zijn dan mannen, breekbaarder dan mannen en daarom, zoals Petrus het uitdrukt, eer waardig. Hij zei dat een man zijn vrouw als het zwakkere vat moet eren. Niet dat hij haar moet eren ondanks het feit dat ze een zwakker vat is, alsof het niet goed is om zwakker te zijn, maar je haar toch eert. Nee, je eert haar omdat ze het zwakkere vat is. Je behandelt haar met meer respect. Je behandelt haar met meer vriendelijkheid, enzovoort.

Moderne vrouwen willen niet zo behandeld worden. Moderne vrouwen krijgen te horen: 'Wees niet afhankelijk van een man.' Veel moeders die zelf gescheiden zijn en ontdekten dat ze niet op een man konden vertrouwen, hebben hun dochters geleerd: 'Wees nooit afhankelijk van een man. Groei op tot een sterke, onafhankelijke vrouw en laat mannen niet voor je zorgen, want je kunt niet op hen rekenen.'

Helaas is dat vaak het geval. Mannen zijn in onze moderne samenleving zeer onbetrouwbaar gebleken, en vrouwen hadden weinig andere keus dan niet afhankelijk te zijn van mannen. Maar dat maakt allemaal deel uit van de zondeval. Het doet zich zelfs binnen de gemeente voor. Maar God probeert in Christus relaties te verlossen en hoopt ze beter te maken dan ze waren. Daarom vinden we in de Schrift onderwijs over relaties tussen mannen en vrouwen, en mannen worden geacht voor hun vrouw en hun gezin te zorgen.

5

Verschillende rollen van man en vrouw

Zijn er dingen die vrouwen niet zouden mogen doen, maar die mannen wel kunnen doen? Ik weet niet of de Bijbel noodzakelijkerwijs een bepaalde groep activiteiten noemt die alleen mannen zouden moeten doen. Er is misschien maar één ding waarvan ik weet dat Paulus zelf zei dat hij het vrouwen niet liet doen. Blijkens wat hij in 1 Timotheüs 2 schreef, liet hij vrouwen kennelijk geen opziener in de gemeente zijn.

De meeste dingen die mannen kunnen doen, kunnen vrouwen ook doen. Onze samenleving is een pragmatische samenleving, geen samenleving die zich door principes laat leiden. Weet je wat het verschil is? Pragmatisch betekent: als het werkt, moet je er geen kritiek op leveren. Als het de resultaten oplevert die je wilt, is het van nature goed. Per definitie is het goed als je ermee bereikt wat je wilt bereiken. Dus als je de hak van een schoen kunt gebruiken om een spijker in te slaan, is dat prima. Lever daar geen kritiek op; de klus wordt ermee geklaard. Je kunt zelfs een steen gebruiken om een spijker in te slaan. Maar schoenen zijn niet gemaakt om spijkers in te slaan. Soms kun je het ermee doen, maar je kunt beter een hamer gebruiken. Dingen hebben een juist gebruik, en er zijn natuurlijk ook dingen die in een noodgeval dienst kunnen doen.

Ik denk dat de christen zich het volgende behoort af te vragen: toen God de mens maakte en zei dat het niet goed was dat de mens alleen was, maakte Hij iemand voor hem die bij hem paste. Hij maakte die persoon grotendeels zoals de man, maar in een paar opzichten anders. We moeten aannemen dat die paar verschillen opzettelijk waren. We moeten aannemen dat Gods bedoeling er op de een of andere manier in

weerspiegeld wordt dat Hij geen rechtstreekse kloon van de man maakte, maar iemand die bij hem paste, zodat die twee samen als het ware één geheel vormen en één vlees worden.

Door de hele geschiedenis heen hebben de meeste samenlevingen, of ze nu christelijk of heidens waren, begrepen dat de bijzondere kenmerken waarmee God vrouwen gemaakt heeft, grotendeels kenmerken zijn die geschikt zijn voor het baren en verzorgen van kinderen. En men begreep dat vrouwen voornamelijk op dat terrein een rol hadden. Mannen kregen daarvoor niet dezelfde uitrusting, en men nam aan dat mannen grotendeels een andere roeping hadden.

Nu leven we in een wereld die ver beneden de maat is, en daarom is bij ons niet alles ideaal. Soms wordt een vrouw door een man verlaten en moet zij daarom zowel de man als de vrouw in huis zijn. Maar dat betekent niet dat we de norm verlagen en zeggen dat we dit voortaan normaal gaan noemen. We moeten ons afvragen of het alleen de bedoeling is dat we ons in een gevallen wereld maar redden met de gebrekkige situatie zoals die is, of dat er een manier behoort te zijn waarop het Evangelie relaties verlost en de samenleving verlost. Naar mijn mening is het laatste het geval: als we kunnen, moeten we ernaar streven te herstellen wat God bedoeld heeft.

We zijn realistisch. We bevinden ons in een wereld die dat niet aanvaardt, en zelfs in een gemeente die in veel gevallen het oorspronkelijke patroon misschien niet aanvaardt omdat het te moeilijk is. Het is te moeilijk. Het is vanuit onze huidige situatie een te zware klim omhoog. We hebben bijvoorbeeld te maken met een enorm percentage echtscheidingen, niet alleen in de wereld, maar ook in de gemeente.

6

Jezus over Gods bedoeling met het huwelijk

Jezus gebruikte deze passage die we bekijken om echtscheiding te verbieden. Niet in alle gevallen, want Jezus stond wel toe dat er enkele gronden voor echtscheiding zijn. Hij noemde er maar één in de passage waarin Hij deze passage aanhaalde. Maar Hij haalde deze passage inderdaad aan in Mattheüs 19, vers 1 tot en met 9:

En het gebeurde, toen Jezus deze woorden geëindigd had, dat Hij uit Galilea vertrok en over de Jordaan naar het gebied van Judea ging. En een grote menigte volgde Hem, en Hij genas hen daar. En de Farizeeën kwamen naar Hem toe om Hem te verzoeken en zeiden tegen Hem: Is het een man toegestaan zijn vrouw om allerlei redenen te verstoten? En Hij antwoordde en zei tegen hen: Hebt u niet gelezen dat Hij Die de mens gemaakt heeft, hen van het begin af mannelijk en vrouwelijk gemaakt heeft, en gezegd heeft: Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten, en die twee zullen tot één vlees zijn, zodat zij niet meer twee zijn, maar één vlees? Dus, wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden. Zij zeiden tegen Hem: Waarom heeft Mozes dan geboden een echtscheidingsbrief te geven en haar te verstoten? Hij zei tegen hen: Mozes heeft vanwege de hardheid van uw hart u toegestaan uw vrouw te verstoten; maar van het begin af is het zo niet geweest. Maar Ik zeg u: Wie zijn vrouw verstoot anders dan om hoererij en met een ander trouwt, die pleegt overspel, en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel.

MATTHEÛS 19:1-9

Jezus zei dat dit je duidelijk zou moeten maken wat God voor ogen had. Hij had voor ogen dat twee mensen één vlees zouden zijn. En als God hen samengevoegd heeft, dan is het heiligschennis als een mens uit elkaar scheurt wat God samengevoegd heeft. Dat

is wat Jezus zei, en Hij gebruikte Genesis 2 om Zijn punt te maken.

7

Huwelijksgeloften en scheidingsgronden

We leven in een samenleving waarin echtscheiding heel gemakkelijk is. Elke staat in de Verenigde Staten, en waarschijnlijk elk land in de westerse beschaving, staat tegenwoordig echtscheiding toe wanneer iemand dat wenst. Er is niet eens overeenstemming tussen beide partijen voor nodig. Volgens de Bijbel is het niet eens genoeg als beide partijen het erover eens zijn dat ze willen scheiden, want het gaat niet alleen om hen. Voor de christen is alles tot eer van God, zelfs het huwelijk, het opvoeden van kinderen en je loopbaan. Paulus zei:

Of u dus eet of drinkt of iets anders doet, doe alles tot eer van God.

1 KORINTHE 10:31

Mensen zeggen: „Maar als we allebei ongelukkig zijn, willen scheiden en het daarover eens zijn, zouden we dat dan niet moeten kunnen doen?” Als je niet getrouwd was, zou je zeker uit elkaar kunnen gaan. Toen je trouwde, legde je geloften af tegenover mensen en tegenover God. Je deed elkaar een belofte. Je deed een belofte tegenover alle aanwezigen die je die geloften hoorden afleggen. En je zwoer in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest dat je die geloften zou houden.

Kunnen jullie dan gewoon allebei besluiten meeneed te plegen? Wordt meeneed minder meeneed als jullie er allebei mee instemmen? Dan zijn jullie gewoon medeplichtigen aan meeneed. Het blijft een misdaad. Je hebt gezworen. Dat is wat je doet wanneer je trouwt: je legt een gelofte af. Als je geen gelofte aflegt, ben je niet getrouwd. Het huwelijk is een gelofte om door God voor het leven samengevoegd te zijn.

Sommige dingen kunnen ertoe leiden dat iemand van zijn geloften wordt bevrijd, als de andere partij de gelofte zo schendt dat die haar feitelijk tenietdoet door weg te gaan. Jezus noemde hoererij. Paulus noemde het geval waarin een ongeloovige huwelijkspartner vertrekt en weigert nog langer deel uit te maken van het huwelijk. In

die gevallen lijkt de andere partij, degene die de gelofte niet heeft gebroken, vrij te zijn van de verplichting om die te houden. De andere partij heeft haar gebroken, dus is ze verbroken. De onschuldige partij lijkt dan vrij te zijn om zijn eigen weg te gaan. Maar een huwelijk kan onmogelijk uiteenvallen zonder dat er sprake is van een afschuwelijke zonde. Want als een huwelijk op rechtmatige wijze uiteenvalt, komt dat uitsluitend doordat één persoon een afschuwelijke zonde heeft begaan. Als het op onrechtmatige wijze uiteenvalt, is dat op zichzelf een afschuwelijke zonde. Een huwelijk valt nooit uiteen zonder dat dit een gruweldaad is. Jezus zei:

Als God mensen bij elkaar brengt, is het verkeerd als mensen hen uit elkaar halen.

Wij leven in een samenleving waarin mensen eenvoudigweg niet zo denken. Ze denken: 'Waarom zou iemand ongelukkig moeten zijn? Waarom zou iemand zijn hele leven bij iemand moeten blijven met wie hij niet gelukkig is?' Waarom moesten Adam en Eva in de hof blijven wonen en niet eten van de boom van de kennis van goed en kwaad? Omdat God zei dat ze dat niet mochten doen. Hun beproeving was dat ze in de verleiding kwamen ervan te eten, maar nee moesten zeggen tegen de verleiding.

Sommigen van ons krijgen deze beproeving: mijn verleiding is om in gebreke te blijven en onder mijn huwelijksgeloften uit te komen, omdat dit geen prettig huwelijk is. Maar God heeft gezegd dat ik dat niet moet doen. Ga ik voor de beproeving slagen of ervoor zakken? Voor veel mensen is de voornaamste beproeving in hun leven dat ze hun huwelijksgeloften houden totdat ze sterven. Maar er wordt nog altijd van je verlangd dat je voor beproevingen slaagt, voor alle beproevingen. In sommige gevallen is het een verleiding om een huwelijk te verlaten, maar christenen horen verleidingen te weerstaan.

Hoe moeilijk zou het tegenwoordig zijn om te proberen de moderne westerse kerk te veranderen en te zeggen: 'Hier zullen geen echtscheidingen meer worden toegestaan. In gevallen waarin het vorige huwelijk niet op rechtmatige wijze is uiteengevallen, gaan we elk nieuw huwelijk overspel noemen.' Zo noemde Jezus het, en het lijkt mij dat christenen de dingen zouden moeten noemen zoals Jezus ze noemde.

8

Echtscheiding en compromis in de kerk

Maar stel je de gevolgen eens voor als je dat in de moderne kerk zou doen. De helft van de kerk bestaat uit mensen die gescheiden en hertrouwd zijn. Sommigen van hen hadden geen rechtmatige grond voor het uiteenvallen van hun eerste huwelijk en leven daarom in wat Jezus overspel zou noemen. Is er een prediker die de helft van zijn gemeente overspelers wil noemen? Niet veel.

Het is zoveel gemakkelijker om te zeggen: 'Waarom nemen we het hiermee niet gewoon een beetje minder nauw? Waarom leven we niet gewoon ons eigen leven en laten we elkaar met rust? Waarom zouden we ons ermee bemoeien? Waarom zouden we ons in de persoonlijke beslissingen van mensen mengen? We leven tenslotte onder de genade, toch?' We leven onder de genade, dat is waar. Maar hoort de gemeente de volken niet te leren alles in acht te nemen wat Jezus heeft geboden? Is dat niet de opdracht die we hebben gekregen?

Als we het hun niet gaan leren, wat doen we hier dan? Houden we een klein religieus clubje in stand? Als we de Grote Opdracht niet gaan vervullen, hebben we helemaal geen reden om te bestaan. Want die opdracht is de reden dat we hier zijn:

Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen. En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen.

MATTHEÛS 28:19-20

Maar als een voorganger zegt: 'Dat kan ik niet doen. Ik zou de helft van mijn gemeente kwijtraken,' wat zou Jezus dan doen? Jezus raakte soms meer dan de helft van Zijn gemeente kwijt doordat Hij dingen zei waarvan Hij wist dat ze die niet prettig zouden vinden. Hij wilde dat Zijn gemeente bestond uit mensen die werkelijk Zijn volgelingen waren, niet uit mensen die er alleen maar waren om van Hem te krijgen wat ze maar konden krijgen. Jezus had een andere filosofie dan moderne bedieningen soms hebben.

Het lijkt mij dat we naar de situatie rond echtscheiding kijken, en dat dit één voorbeeld is van de manier waarop onze samenleving en onze kerken zijn afgeweken van het patroon dat God in Genesis 2 heeft vastgesteld. We zeggen: ‘We kunnen de klok niet terugdraaien. Echtscheiding komt te vaak voor. We kunnen de klok niet terugdraaien.’

C. S. Lewis hoorde iemand dat eens zeggen. Hij zei: ‘Ik hoop dat ik niet al te dwaas overkom wanneer ik dit zeg, maar eigenlijk kun je de klok wel terugdraaien. En als de klok de verkeerde tijd aangeeft, is het heel verstandig om dat te doen.’

9

De kerk als gehoorzame tegencultuur

Wie zegt dat je de klok niet kunt terugdraaien? Misschien kun je de samenleving niet met één zwaai van een toverstaf terugdraaien, maar je kunt zelf beginnen Jezus te gehoorzamen. Je kunt andere christenen gaan beïnvloeden om Jezus te gehoorzamen. De gemeente zelf kan worden wat ze oorspronkelijk was: een radicaal alternatieve tegencultuur, die sterk verschilde van de rest van de samenleving in Jeruzalem.

De gemeente in Jeruzalem ging sterk tegen de cultuur in. Waarom? De vroege gemeente volgde wat Jezus zei. De rest van de cultuur deed dat niet. Wat gebeurt er wanneer je dat doet? Misschien word je vervolgd, of misschien oefen je invloed uit. Eén ding is zeker: de kerk in Amerika wordt niet vervolgd, en ze oefent ook geen invloed uit.

Als je als gemeenschap van gelovigen radicaal aan Christus gelijkvormig wordt, zal het een of het ander gebeuren, en misschien gebeurt het allebei: vervolging, omdat je niet genoeg op de heersende cultuur lijkt om die tevreden te houden — je vormt er zelfs een bedreiging voor — en invloed, in die zin dat er mensen in de cultuur zijn die zeggen: ‘De manier waarop jullie het doen, is werkelijk zinvol. Jullie lijken betere mensen te zijn. Jullie houden je huwelijksgeloften, zelfs wanneer het moeilijk is om je huwelijksgeloften te houden.’

Die tegencultuur wordt een getuigende gemeenschap tegenover de wereld. Wanneer de gemeente ophoudt Christus te gehoorzamen, heeft ze ook niets meer te zeggen. Ze spreekt alleen met haar mond en niet met haar leven.

De vroege gemeente had invloed omdat, wanneer de apostelen eropuit gingen en het Evangelie verkondigden, iedereen wist: „Deze mannen spreken namens die groep mensen daarginds, die zo’n diepe indruk op ons heeft gemaakt. De rijke mensen verkopen hun bezittingen en geven de opbrengst aan de armen. Deze mensen zijn geweldig. En deze mannen die het Evangelie verkondigen, verkondigen de boodschap van deze gemeenschap hier.” De apostelen verkondigden het Evangelie vanuit een alternatieve samenleving, die sterk afweek van de bestaande samenleving, maar daar moreel ver boven stond. Niet iedereen stelde dat op prijs. In die situatie belandden de apostelen een paar keer in de gevangenis en werden ze geslagen. Toch lezen we:

en zij loofden God en vonden genade bij heel het volk. En de Heere voegde dagelijks mensen die zalig werden, aan de gemeente toe.

HANDELINGEN 2:47

Ze hadden invloed en werden vervolgd. Ze werden zelfs vervolgd omdat ze invloed hadden.

Maar waar het om gaat, is dat de moderne kerk er niet veel waarde aan hecht om in het dagelijks leven te gehoorzamen aan wat Jezus zegt, of om mensen te leren dat te doen. Daarom wordt de moderne kerk niet vervolgd en heeft ze geen invloed. Je denkt dat ik overdrijf. In Zuid-Californië, waar ik vandaan kom, zou het me destijds niet verbaasd hebben als twintig procent van de bevolking naar de kerk ging. Misschien was het meer, misschien wel vijftig procent. Maar de cultuur daar is net zo weinig door het christendom beïnvloed als op welke andere plek ik ook ben geweest. Het is een wereldse, materialistische, zinnelijke cultuur.

10

De kerk moet Jezus’ geboden herstellen

De vroege gemeente was een alternatieve samenleving, een tegenculturele beweging die als tegencultuur getuigde van de waarheid van Christus en Zijn heerschappij. Mijn gedachte is dat we eigenlijk geen keus hebben, ook al is het een enorm zware opgave om te beginnen te verkondigen en te herstellen wat Jezus werkelijk heeft gezegd dat

we moeten doen. Of wel? Gaan we alleen maar proberen het instituut als een machine draaiende te houden? Hopen we op die manier een goed salaris voor de voorgangers te verdienen, mensen te laten blijven komen, de hypotheek op het gebouw te betalen, enzovoort? Is dat waarvoor de kerk hier is? Of zijn we hier om dezelfde invloed uit te oefenen als de vroege gemeente en als Jezus, door mensen te leren zich te houden aan wat Hij heeft gezegd?

Ik heb altijd gedacht dat ik geen enkel bestaansrecht heb als ik mensen niet ga leren te doen wat Jezus heeft gezegd, want dat is de opdracht. Als ik die opdracht niet uitvoer, kan ik niet voor mezelf een andere opdracht verzinnen. Ik kan geen andere functieomschrijving verzinnen. Ik verzin de geboden niet. Het is Christus Die de Heere is.

Wanneer we bij Genesis 2 komen, zien we hoe God bedoeld heeft dat de dingen zouden zijn, vooral wat mannen en vrouwen betreft. Toen Jezus in Mattheüs 19 een vraag over echtscheiding kreeg, vroegen ze Hem:

En de Farizeeën kwamen naar Hem toe om Hem te verzoeken en zeiden tegen Hem: Is het een man toegestaan zijn vrouw om allerlei redenen te verstoten?

MATTHEÛS 19:3

Hij zei:

Hebt u niet gelezen?

MATTHEÛS 19:4

en Hij citeert Genesis 2. Ze zeiden:

Maar later heeft Mozes toegestaan een echtscheidingsbrief te geven.

MATTHEÛS 19:7

Jezus zei:

Ja, vanwege moreel falen, vanwege de hardheid van uw hart, heeft Mozes u toegestaan uw vrouw te verstoten. Maar vanaf het begin is het zo niet geweest.

MATTHEÛS 19:8

11

Het oorspronkelijke patroon als norm

Daarmee zegt Jezus: „Wil je weten wat God werkelijk wil? Kijk dan hoe Hij het gemaakt heeft voordat het ten val kwam, voordat het kapotging. Probeer niet uit te zoeken wat een machine doet als je alleen maar een kapotte machine hebt gezien. Probeer er een te vinden die werkt, voordat hij kapotgaat. Dan zul je ontdekken wat de machine geacht wordt te doen.” Jezus zei:

Maar van het begin af is het zo niet geweest.

MATTHEÛS 19:8

Gelukkig kunnen wij, omdat we de Schrift hebben, weten hoe het was voordat het kapotging. Niemand anders zou dat kunnen weten. Zonder de Schrift zouden we het nooit weten. We zouden gewoon denken dat de slecht functionerende samenleving die we hebben, het enige is wat er ooit geweest is. Maar de Bijbel vertelt ons: „Nee, voordat de zonde kwam, was het anders.”

We kunnen niet precies leven zoals de mensen leefden voordat de zonde kwam, omdat wij zelf zondigen en omringd zijn door christenen die ook zondigen. Daar kunnen we niets aan doen. Maar er is beslist geen reden om niet te proberen Gods wil zo dicht mogelijk te benaderen. Het heeft geen zin om te zeggen: „Ik kan niet over de lat komen, dus haal ik de lat gewoon weg.” Nee, we zeggen: „Ik kan niet over de lat komen, maar ik ga proberen er beter in te worden. Ik vertrouw erop dat God elke keer genade voor me heeft wanneer ik de lat eraf stoot terwijl ik eroverheen probeer te komen.”

God is genadig, maar Hij is niet toegeeflijk. In de Bijbel lees je niet over een toegeeflijke God. Wat betekent toegeeflijk? Toegeeflijk betekent dat het Hem eigenlijk niet uitmaakt of je goed presteert of niet. Maar het maakt Hem wel uit. Toch is Hij genadig.

Want Híj weet wat voor maaksel wij zijn en blijft bedenken dat wij stof zijn.

PSALMEN 103:14

Hij weet dat we tekortschieten en Hij is bereid te vergeven. Maar dat betekent niet dat Hij zegt: „Laten we de lat maar helemaal weghalen.” Nee, Hij wil nog steeds dat je op dezelfde lat mikt.

Daarom zijn alle aanwijzingen in de Schrift die aan christenen worden gegeven, gericht op volmaaktheid. God weet dat we niet volmaakt zijn, maar Hij wil niet dat we op iets lagers mikken. Weet je waarom? Als Hij de lat gewoon zou verlagen tot het niveau waarop wij leven, zouden we nooit meer verder groeien. We zouden gemakkelijk over de lat komen en zonder veel moeite door het leven gaan. Hij wil dat we:

Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heere als in een spiegel aanschouwen, worden van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid, zoals dit door de Geest van de Heere bewerkt wordt.

2 KORINTHE 3:18

en daarvoor moeten we op de lat blijven mikken, en die lat is Christus, en mogen we hem niet lager leggen.

12

Het huwelijk als beeld van Christus en de kerk

Welke andere lessen worden in het Nieuwe Testament uit deze passage getrokken? Paulus trok enkele lessen uit deze passage. De meest omstreden daarvan hebben te maken met het feit dat Paulus aan vrouwen ander gedrag toewijst — of waarschijnlijk moet ik zeggen: een andere rol. In Efeze 5:31 zien we dat Paulus Genesis 2:24 citeert:

Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en zij zullen tot één vlees zijn.

GENESIS 2:24

Paulus zegt in vers 32:

Dit geheimenis is groot; maar ik spreek met het oog op Christus en de gemeente.

EFEZE 5:32

Hoe werkt Paulus dit nu uit? Als Adam en Eva een beeld zijn van Christus en de gemeente, of als een man en een vrouw een beeld zijn van Christus en de gemeente, dan zegt hij in vers 22:

Vrouwen, wees uw eigen mannen onderdanig, zoals aan de Heere,

EFEZE 5:22

Paulus is consequent. Hij heeft dit beeld: het huwelijk is een beeld van Christus en de gemeente. Hoe verhoudt de gemeente zich tot Christus? Hoe verhoudt Christus Zich tot de gemeente? Christus verhoudt Zich tot de gemeente door de gemeente lief te hebben en Zichzelf voor haar te geven. Dat is wat de man geacht wordt te doen. Hij wordt geacht zijn vrouw met zelfopofferende liefde lief te hebben en zo nodig zijn eigen leven voor haar behoud, haar welzijn en haar bestwil op te geven. De vrouw onderwerpt zich, net als de gemeente, aan haar man zoals de gemeente zich aan Christus onderwerpt.

13

Scheppingsorde of culturele gewoonte

Stel dat Paulus het huwelijk niet zag als een beeld van Christus en de gemeente en zich voor de grondslag daarvan niet op Genesis 2 beriep. Stel dat hij in een theologisch vacuüm alleen maar instructies aan man en vrouw gaf: „Doe dit, doe dat.” Dan zouden we misschien zeggen: „Deze instructies zijn cultureel bepaald.” Want misschien weerspiegelde Paulus de cultuur van die tijd toen hij zei dat dit zo moest gebeuren.

In werkelijkheid deed hij dat niet. Efeze was een Romeinse kolonie. En als je de Romeinen uit die tijd leest, Cicero, Livius en dergelijke, dan zeggen zij dat de vrouwen in Rome de baas waren over de gezinnen. Mannen bestuurden het land; vrouwen bestuurden het gezin. De instructies van Paulus stonden hier juist lijnrecht tegenover de Romeinse samenleving waarin zijn lezers leefden — in feite precies het tegenovergestelde.

Maar zelfs als ze hetzelfde waren, zouden we kunnen zeggen dat hij, zonder verwijzing naar Genesis 2, mogelijk cultureel bepaalde leerstellingen gaf. Het is zoals wanneer hij zegt:

Begroet elkaar met een heilige kus.

Slechts weinigen van ons denken dat dit een gebod is dat letterlijk moet worden opgevolgd, omdat dit een culturele manier van begroeten was. Wij hebben nu andere manieren om elkaar te begroeten dan met een heilige kus.

Wanneer Paulus in 1 Korinthe 11 spreekt over vrouwen die hoofdbedekking dragen, erkennen we dat dit een culturele gewoonte in Korinthe is. Zelfs Paulus zelf geeft aan dat dit geen universele gewoonte is wanneer hij in 1 Korinthe 11:16 zegt:

Maar als iemand op twist uit lijkt te zijn, wij hebben een dergelijke gewoonte niet, en de gemeenten van God evenmin.

1 KORINTHE 11:16

Er staan cultureel bepaalde instructies in de Schrift. De vraag is: herkennen we wanneer die er wel zijn en wanneer niet?

Paulus had hier cultureel bepaalde instructies kunnen geven, maar in plaats daarvan zegt hij: nee. De reden waarom je dit doet, is dat er in Genesis staat:

Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en zij zullen tot één vlees zijn.

GENESIS 2:24

en dat is volgens Paulus vanaf het allereerste begin gegeven als een beeld van Christus en de gemeente.

14

God bepaalt wat een huwelijk is

God heeft het huwelijk geschapen, niet de mens. Als de mens het huwelijk had geschapen, dan zou de mens het kunnen reguleren, definiëren en ermee kunnen doen wat hij wil. Hij zou er stellen van hetzelfde geslacht van kunnen maken. Dat is prima. Waarom niet? Als iedereen het wil, als de meerderheid het wil, laten we er dan gewoon over stemmen. Goed, vanaf nu omvat het huwelijk ook stellen van hetzelfde geslacht.

Het zou zelfs mensen kunnen omvatten die van bed naar bed en van huwelijk naar huwelijk springen. Mensen verlaten gewoon de ene vrouw en nemen een andere vrouw, zonder enige grond. Nee, de Bijbel zegt niet dat dit een huwelijk is. Jezus zei dat dit overspel is. Als je geen grond voor de echtscheiding hebt en je opnieuw trouwt, leef je in overspel. Overspel en huwelijk zijn verschillende dingen. Het land en de rechtbanken van het land noemen dat een huwelijk, maar Jezus noemt het overspel. De rechtbanken van het land kunnen het huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht een huwelijk noemen. De Bijbel noemt dat perversie en hoererij.

De vraag is: horen wij mee te gaan met wat God over het huwelijk zegt? We hebben eigenlijk geen keus. Het is Zijn huwelijk. Het is Zijn uitvinding. Het was Zijn idee. Hij heeft het ingesteld. Paulus vertelt ons in Efeze 5 wat we anders niet zouden weten: Hij heeft het ingesteld als een beeld van Christus en de gemeente.

Dat was in het Oude Testament niet over het huwelijk geopenbaard. Daarom zie je in huwelijken in het Oude Testament veel praktijken die beneden de norm liggen, waaronder polygamie, gemakkelijke echtscheiding en dat soort dingen. Het Oude Testament stond die toe, omdat God in die tijd Christus en het geheimenis van waartoe God het huwelijk geschapen had, nog niet had geopenbaard. Maar Hij heeft het aan ons geopenbaard.

15

De rollen van echtgenoot en echtgenote

Als je een getrouwde man bent en je zegt: „Wat is mijn rol als man in het huwelijk?“, wat is dan de rol van Christus ten opzichte van de gemeente? Hij gaf Zichzelf. Hij stierf voor de gemeente. Hij voedt de gemeente. Hij koestert de gemeente, zegt Paulus. Dat is wat jij met je vrouw doet.

Als je een getrouwde vrouw bent, zeg je: ‘Wat is mijn rol als echtgenote?’ Paulus zegt dat het eigenlijk niet zo moeilijk is om daarachter te komen. Wat is de rol van de gemeente tegenover Christus? Hij is het Hoofd. Paulus zegt:

want de man is hoofd van de vrouw, zoals ook Christus Hoofd van de gemeente is; en Hij is de Behouder van het lichaam.

EFEZE 5:23

Hij bedoelt dus dat de echtgenoot het hoofd van de echtgenote is. Hij bedoelt niet mannen en vrouwen in het algemeen. Paulus zou nooit hebben geleerd dat iedere man het hoofd is van iedere vrouw. Hij heeft het over getrouwde mensen. De woorden ‘man’ en ‘vrouw’ die hij hier gebruikt, zijn in het Grieks ook dezelfde woorden die voor ‘echtgenoot’ en ‘echtgenote’ worden gebruikt. De HSV kiest hier voor ‘man’ en ‘vrouw’, maar volgens dit betoog vraagt de context om de specifiekere weergave

‘echtgenoot’ en ‘echtgenote’. De algemene formulering ‘de man is het hoofd van de vrouw’ zou dan ten onrechte suggereren dat iedere man het hoofd van iedere vrouw is. Er staat:

Vrouwen, wees uw eigen mannen onderdanig, zoals aan de Heere, want de man is hoofd van de vrouw, zoals ook Christus Hoofd van de gemeente is; en Hij is de Behouder van het lichaam. Daarom, zoals de gemeente aan Christus onderdanig is, zo behoren ook de vrouwen in alles hun eigen mannen onderdanig te zijn. Mannen, heb uw eigen vrouw lief, zoals ook Christus de gemeente liefgehad heeft en Zich voor haar heeft overgegeven,

EFEZE 5:22-25

16

Leiderschap zonder overheersing

Betekent dit dan dat mannen de baas zijn in het gezin? Het woord ‘baas’ wekt bijna meteen de verwachting van een machtsstrijd. Er hoort helemaal geen machtsstrijd te zijn. Noch de man, noch de vrouw in het huwelijk hoort te proberen de ander te overheersen.

Christus overheerst ons niet, maar wij willen door Hem overheerst worden. Hij laat ons kiezen. Hij laat ons soms zelfs verkeerde dingen doen. Hij houdt ons niet altijd tegen. Hij keurt het niet goed wanneer wij iets verkeerd doen, maar Hij dwingt Zijn wensen niet onmiddellijk aan ons op. Als een man dus op Christus moet lijken en zijn vrouw zich niet aan hem onderwerpt, dan dwingt hij dat niet af. Nergens in de Bijbel wordt tegen echtgenoten gezegd dat ze de onderwerping van hun vrouw moeten afdwingen. De opdracht aan de echtgenoot is dat hij zijn vrouw liefheeft. Hij krijgt geen andere opdrachten. Maar de opdracht aan de vrouw is dat zij zich aan haar echtgenoot onderwerpt. Er is geen opdracht aan de echtgenoot om ervoor te zorgen dat zijn vrouw zich onderwerpt. En er is geen opdracht waarin staat dat de vrouw ervoor moet zorgen dat haar echtgenoot haar liefheeft.

Opdrachten in de Bijbel worden gegeven aan de mensen die zich eraan moeten houden. Christenen krijgen geen heerschappij over andere christenen. Wij moeten ons allemaal aan elkaar onderwerpen. Wij moeten allemaal een dienende houding tegenover elkaar hebben.

Ik vind het prachtig wat Elisabeth Elliot hier eens over zei. Vele jaren geleden, ergens in de jaren tachtig, wijdde Christianity Today een nummer aan de vraag of vrouwen leiding mogen geven in de gemeente. Vier vrouwen die leidinggaven binnen christelijke organisaties werden geïnterviewd. En kijk eens aan, verrassend genoeg geloofden ze allemaal dat vrouwen leiding moesten geven in de gemeente. Dat waren de enige mensen die ze interviewden. Dat is een evenwichtige behandeling van het onderwerp, nietwaar? Je neemt vier vrouwen die aan het hoofd staan van christelijke organisaties en vraagt hun: 'Wat zegt de Bijbel volgens jullie over vrouwen in leidinggevende posities?' 'Wij vinden het goed.' 'Oké, dan is iedereen het er dus over eens.' Alle vier zeiden ze hetzelfde.

In het volgende nummer van Christianity Today stonden ingezonden brieven. Daarin klaagde een vrouw, ergens in het oosten, over de manier waarop het onderwerp in het vorige nummer was behandeld. Ze zei: 'Waarom hebben jullie alleen vrouwen geïnterviewd die één bepaald standpunt innemen? Waarom hebben jullie niet iemand als Elisabeth Elliot geïnterviewd? Was dat omdat jullie wisten dat zij het niet met dat standpunt eens zou zijn?'

Direct onder die brief stond een brief van Elisabeth Elliot aan de redactie. Elisabeth Elliot is volgens mij altijd de vrouw geweest voor wie ik het meeste respect heb. Ze is ongelooflijk. Haar man werd als martelaar gedood. Daarna nam zij hun driejarige kind mee en ging ze de inheemse bevolking evangeliseren die haar man had gedood. Ze won die stam voor Christus. Sindsdien is ze vele, vele jaren docent geweest aan een theologisch seminarie. Ze is een geweldige vrouw.

Ze schreef een brief aan de redactie en zei: ‘Zouden die onuitsprekelijk saaie vrouwenkwesties niet vanzelf verdwijnen als wij allemaal, mannen en vrouwen, het volgende zouden doen?’

Laat daarom die gezindheid in u zijn die ook in Christus Jezus was, Die, terwijl Hij in de gestalte van God was, het niet als roof beschouwd heeft aan God gelijk te zijn, maar Zichzelf ontledigd heeft door de gestalte van een slaaf aan te nemen en aan de mensen gelijk te worden. En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood.

FILIPPENZEN 2:5-8

17

Zelfverloochening en gehoorzaamheid

Elisabeth Elliot gelooft niet in een egalitaire rolverdeling voor mannen en vrouwen. Zij is een van die meer traditionele vrouwen die in een hiërarchische rolverdeling geloven. Maar ze zei dat de vrouwenkwestie haar verveelt. Ik zou denken dat die kwestie bijna iedere christen met de gezindheid van Christus zou vervelen, omdat gelijkheid geen kwestie is. Gelijkheid is niet iets wat je moet proberen te grijpen. In de Engelse weergave waarop dit betoog berust, beschouwde Christus Zijn gelijkheid met God niet als ‘iets om te grijpen’; de HSV geeft dit weer als ‘het niet als roof beschouwd’. Als je zelfs die gelijkheid niet moet proberen te grijpen, dan hoeft je geen enkele vorm van gelijkheid te proberen te grijpen.

Christenen zijn per definitie onder de volgende voorwaarden tot Christus gekomen:

Toen zei Jezus tegen Zijn discipelen: Als iemand achter Mij aan wil komen, moet hij zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Mij volgen.

MATTHEÛS 16:24

en ze proberen de gezindheid van Christus te hebben. Daarom kan ik mij niet voorstellen dat iemand die als een christen denkt — ik geef toe dat niet alle christenen als christenen denken — zich ook maar druk zou maken over de kwestie van gelijkheid. Ik kan mij niet voorstellen dat een man angstvallig waakt over zijn gezag in het gezin, of dat een vrouw angstvallig waakt over haar vrijheid om thuis te doen wat ze wil.

Wanneer je christen wordt, zie je ervan af te doen wat jij zelf wilt. Dan geldt:

Ik ben met Christus gekruisigd; en niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij; en voor zover ik nu in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God, Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven.

GALATEN 2:20

De vraag is: ‘Heeft de Heere iets gezegd over hoe ik mij moet gedragen?’ Dat is het enige waar een christen zich zorgen over maakt. Als er nog andere zorgen in je huizen, komen die voort uit je vleselijke, ongebroken, gevallen natuur. Die hebben wij trouwens allemaal. Die hebben wij allemaal. Daarom waken mannen inderdaad angstvallig over hun gezag. Vrouwen waken angstvallig over hun gelijkwaardigheid aan mannen, enzovoort. Wij kennen de menselijke natuur. Wij hebben die allemaal.

Maar het gaat er niet om wat wij van nature denken en voelen en willen doen. De vraag is: “Heeft God ons hierover instructies gegeven?” Het lijkt mij dat Hij dat heeft gedaan. Paulus geeft de instructies op grond van Genesis 2, het hoofdstuk dat we hier behandelen. Zo zien we dat Paulus, en ook Jezus, Genesis 2, de passage waar we nu mee bezig zijn, beschouwt als het fundament waaruit het hele begrip van huwelijk en echtscheiding is voortgekomen. Eigenlijk zelfs niet van echtscheiding, want echtscheiding wordt in de passage niet genoemd. Toen Jezus naar echtscheiding werd gevraagd, zei Hij: “Laten we het hebben over wat het huwelijk is.” Je hoeft niet

afzonderlijk over echtscheiding te spreken. Als je eenmaal weet wat het huwelijk is, weet je wat je van echtscheiding moet denken. Echtscheiding hoeft niet eens afzonderlijk behandeld te worden. Want als je weet:

zodat zij niet meer twee zijn, maar één vlees? Dus, wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden.

MATTHEÛS 19:6

dan heb je geen verdere instructie over echtscheiding nodig.

18

Het gezin als fundamentele instelling

Het huwelijk is de eerste instelling die God ooit heeft geschapen. Het heeft voorrang boven alle andere instellingen. Ik denk zelfs dat het voorrang heeft boven de kerk zelf. Ik geloof dat de soevereiniteit van het gezin voorrang heeft boven de soevereiniteit van de plaatselijke gemeente. Nu geloof ik wel dat ieder afzonderlijk lid van het gezin onderworpen is aan de tucht van de plaatselijke gemeente. Maar het gezin is een eenheid die van de ene plaats naar de andere kan verhuizen en bij verschillende gemeenten kan horen, terwijl het nog steeds hetzelfde gezin blijft. Het is de basiseenheid van de menselijke samenleving, en de Bijbel laat geen twijfel bestaan over de definitie ervan. Wanneer de samenleving die definitie opnieuw begint te bepalen, begint de samenleving natuurlijk haar eigen fundament te ondermijnen.

Ik wil alleen dit zeggen: dit zijn mijn eigen persoonlijke gedachten. Ze zijn weloverwogen, maar het zijn persoonlijke gedachten, mijn eigen gedachten. Persoonlijk geloof ik dat christenen terug zullen moeten keren naar een situatie waarin christenen vroeger verkeerden, toen ze niet van de staat lieten afhangen of ze getrouwd waren of niet. Het idee dat de staat huwelijksvergunningen afgeeft, staat niet in de Bijbel. God is Degene Die het huwelijk heeft geschapen, en de kerk handhaaft het.

Persoonlijk geloof ik dat de staat in onze samenleving de laatste tijd heeft bewezen volkomen onbekwaam te zijn om huwelijksvergunningen af te geven, of zelfs maar te bepalen wat een huwelijk is. De staat heeft geen flauw idee wat een huwelijk is. Volgens

de staat kunnen twee mannen samen een huwelijk vormen en kunnen twee vrouwen samen een huwelijk vormen. Ze denken dat iemand die een hele reeks partners heeft gehad zonder enige grond voor echtscheiding, nu een relatie kan hebben die een huwelijk is. Dat alles is tegen de Schrift in. Het is in strijd met wat God zegt dat het huwelijk is.

Wanneer een heidense samenleving zelfs niet meer weet waar ze het over heeft en niet eens weet wat een huwelijk is, is het verbazingwekkend dat christenen nog steeds denken: “Als de staat mij een huwelijksvergunning geeft, dan ben ik getrouwd. Als de staat mij een echtscheiding verleent, dan ben ik gescheiden.” Werkelijk, wie heeft de staat die bevoegdheid gegeven? God niet. De Bijbel zegt niet dat God de staat die bevoegdheid heeft gegeven. God neemt de beslissingen en de kerk handhaaft die, geloof ik.

19

Huwelijk, kerk en staatsvergunning

Ik geloof dat er een tijd zal moeten komen waarin de kerk haar eigen huwelijksvergunningen afgeeft, haar eigen echtscheidingen verleent wanneer daar mogelijk gronden voor zijn, en in wezen kerkelijke tucht uitoefent over degenen die op dit punt de normen van de kerk overtreden. Er is nu te veel verwarring. Te veel mensen in de gemeente hebben een huwelijksvergunning terwijl ze die niet verdienen. Er zal een tijd komen waarin mensen in de gemeente als koppels van hetzelfde geslacht huwelijksvergunningen zullen hebben. En de kerk zal zeggen: “Wacht eens even, we moeten dit opnieuw overdenken. De staat is niet bevoegd om huwelijksvergunningen af te geven of echtscheidingen te verlenen.” Dat behoort tot Gods domein, en de staat is God niet. Maar de kerk vertegenwoordigt God, moet namens God spreken en moet, geloof ik, binnen haar eigen gelederen handhaven wat God over deze dingen zegt. Dat is wat ik persoonlijk denk. Dat is mijn persoonlijke mening.

Ik denk niet dat het verkeerd is als christenen een huwelijksvergunning aanvragen, als de kerk hun huwelijk ook sluit. Maar ze moeten begrijpen dat het niet de huwelijksvergunning van de staat is die maakt dat ze getrouwd zijn. Of je getrouwd bent, wordt bepaald door geloften die voor de gemeente zijn afgelegd en waarmee het lichaam van Christus heeft ingestemd. Een vergunning van de staat kan je bepaalde

juridische verhaalsmogelijkheden geven met betrekking tot bezit en dat soort zaken. Ik kan begrijpen dat het om die redenen wenselijk kan zijn om een huwelijksvergunning van de staat te krijgen. Maar als je dat doet, moet je niet denken: “Omdat ik een huwelijksvergunning van de staat heb, ben ik dus getrouwd.” Je moet jezelf afvragen: als de staat die vergunning ook verscheurt en je een echtscheiding verleent, maakt dat je dan gescheiden? In veel gevallen niet.

Het boek Genesis is het boek van het begin, en we lezen er over het begin van het huwelijk. Paulus en Jezus lijken aan te geven dat dit begin nog altijd de bepalende gedachte achter het huwelijk vormt en laat zien wat God voor ogen had.

We hebben het niet gehad over het gedeelte over hun naaktheid, maar daar zullen we het over hebben wanneer we bij hoofdstuk 3 komen, wanneer ze naakt zijn en dat weten. Aan het einde van hoofdstuk 2 zijn ze naakt en zijn ze zich daarvan niet bewust, maar later zijn ze dat wel. We zullen die twee verzen naast elkaar bespreken wanneer we bij het tweede ervan komen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Genesis 2:18
- Genesis 2:21-23
- Genesis 2:24
- Genesis 2:25
- 2 Korinthe 12:9
- 2 Korinthe 12:9-10
- Lukas 17:33
- Mattheüs 19:1-9
- 1 Korinthe 10:31
- Mattheüs 28:19-20
- Handelingen 2:47
- Mattheüs 19:3
- Mattheüs 19:4
- Mattheüs 19:7
- Mattheüs 19:8

- Psalmen 103:14
- 2 Korinthe 3:18
- Efeze 5:32
- Efeze 5:22
- 1 Korinthe 11:16
- Efeze 5:23
- Efeze 5:22-25
- Filippenzen 2:5-8
- Mattheüs 16:24
- Galaten 2:20
- Mattheüs 19:6

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.